

Het magische oog van de Tussenruimte

Een portret van Sabine Swanenberg

Liek Steevensz in gesprek met cursisten over de werkwijze van Sabine Swanenberg in haar Atelier Landfort

Een Warm Welkom

Wie bij de Landfortallee 4 in Duiven binnenstapt, merkt dat het tempo van de dag vanzelf wat lager wordt. De drukte van buiten lijkt echt even weg te vallen. Atelier Landfort is geen gewoon leslokaal; het is een lichte, rustige ruimte waar het licht over de tafels valt en de geur van verf en papier je tegemoetkomt. Het voelt er, zoals Cobi en Gerda het zo treffend omschrijven, als “thuiskomen bij een goede vriendin.”

Hier is alle ruimte om creatief bezig te zijn, in een omgeving die veilig en ontspannen voelt. Terwijl de koffie of de thee wordt ingeschonken, vervaagt de grens tussen de drukke buitenwereld en de rustige sfeer binnen. In deze lichte ruimte word je niet ontvangen door een gewone docent, maar door iemand die goed aanvoelt wat er nodig is en ruimte geeft aan ideeën die nog vorm moeten krijgen. Het is het begin van een ontdekkingsstocht, begeleid door de vrouw die dit alles met zoveel aandacht verzorgt: Sabine.

Even uit je dagelijkse routine stappen.

Sabine helpt je buiten de gebaande paden te denken en te werken.

Bescheiden en Bruisend

Sabine Swanenberg heeft eigenschappen die op het eerste gezicht misschien tegengesteld lijken, maar juist goed samen blijken te gaan. Caterina vat het mooi samen: “Ze is bruisend en bescheiden tegelijkertijd.” Aan de ene kant zie je haar enthousiasme wanneer ze vertelt over beeldaspecten, druktechnieken of de werking van schellak. Ze raakt simpelweg niet uitgepraat over haar vak. Aan de andere kant is er haar opvallende bescheidenheid. Zodra een cursist zelf aan de slag gaat, neemt Sabine bewust een stap terug. Ze geeft de ander de ruimte om zelf te ontdekken en te ervaren.

Haar professionaliteit is, in de woorden van Gerda, “serieus met een glimlach.” Achter die hartelijke lach zit een enorme hoeveelheid kennis en ervaring, die ze met veel geduld deelt. Cobi ziet in haar een gids die ingewikkelde onderwerpen begrijpelijk maakt, maar die altijd naast je blijft staan. Sabine legt niets op; ze nodigt uit. Ze stelt zich niet boven de ander op, maar doet mee en wacht tot de maker zelf de volgende stap durft te zetten.

De Kunst van het Laten

In het atelier staat de filosofie van ‘de schoonheid van de imperfectie’ centraal. Het is een plek waar de druk om iets perfects te moeten maken mag verdwijnen. Sabine’s mantra klinkt als een bevrijding: “Het hoeft niet mooi te worden.” Er is geen schoolse sfeer en geen angst om iets verkeerd te doen. Buiten de lijntjes werken wordt gestimuleerd. Een fout (tja, want wat is fout?) wordt niet afgestraft; er mag juist ruimte zijn voor wat Gerda de “perfecte imperfectie” noemt.

“Durf los te laten dat het ‘mooi’ moet worden”

Tegelijkertijd is Atelier Landfort beslist geen vrijblijvende hobbyruimte. Achter de ontspannen sfeer zit veel kennis en ervaring. Sabine weet wat ze doet en waarom ze bepaalde materialen, technieken en opdrachten inzet. Die combinatie, van weten en intuïtie, typeert haar manier van werken.

Sabine is volgens Cobi een “ideeën-aan-drager”: iemand die je net dat ene zetje geeft waardoor je een andere richting durft te proberen. Dat kan zeker ook iets veranderen in hoe je naar je eigen werk kijkt. Myoki beschrijft dit als de overgang van “kinderlijke verwondering naar volwassen verwondering.” Het gaat niet meer alleen om het eindresultaat, maar om wat je onderweg ontdekt en ervaart.

De drie pijlers van Atelier Landfort:

- **Vrijheid:** De ruimte om te mogen zoeken en dwalen zonder vooraf te weten waar je uitkomt.
- **Experiment:** Een speelse wisselwerking tussen het materiaal en je eigen gevoel en intuïtie.
- **Verbinding:** De band tussen de maker, het werk en de mensen met wie je aan tafel zit

Het Magische Oog

Wat Sabine echt bijzonder maakt, is wat haar cursisten haar “magische oog” noemen. Ze kijkt niet alleen naar wat er op het doek staat, maar ook naar wat er bij de maker gebeurt. Haar manier van begeleiden bestaat vooral uit vragen stellen in plaats van vertellen wat iemand moet doen, zoals Caterina en Margareth ervaren. Ze ziet goed wat er speelt tussen de maker en het werk. Margareth herinnert zich hoe Sabine soms naast haar kwam staan en zachtjes zei: “Ik zie al wat je nodig hebt,” vaak nog voordat Margareth zelf kon benoemen waar ze tegenaan liep.

Die intuïtie gaat diep. Toen Gerda een tekst schreef die mooi was, maar niet echt als haar eigen tekst voelde, zag Sabine dat meteen. “Dit ben jij niet,” zei ze, op een liefdevolle maar eerlijke manier. Daarmee hielp ze Gerda opnieuw te kijken naar wat werkelijk bij haar paste. Sabine geeft geen kant-en-klare oplossingen. Ze helpt iemand vooral om zelf te ontdekken wat klopt.

De Transformatie

De invloed van Sabine op het zelfbeeld van de mensen die haar atelier bezoeken, is groot. Ze helpt hen ontdekken hoeveel er al in henzelf aanwezig is. Caterina vertelt over een moeilijk moment tijdens haar traject. Ze zat er helemaal doorheen en de tranen vloeiden. In plaats van haar te vertellen wat ze moest doen, deelde Sabine iets van haar eigen kwetsbaarheid en haar eigen worstelingen met kunst. Die herkenning gaf Caterina de veiligheid om haar creativiteit weer ruimte te geven.

Onder Sabine’s begeleiding durven cursisten zichzelf steeds meer ‘maker’ of zelfs ‘kunstenaar’ te noemen. Myoki vertelt hoe ze aanvankelijk dichtklapte bij het schrijven van haar *Artist Statement*, totdat Sabine haar hielp woorden te vinden die pasten bij haar “wonderlijke leven”. De waardering voor haar ontwikkeling werd nog duidelijker toen Sabine Myoki uitnodigde om samen te exposeren. Dat gebaar laat zien hoe gelijkwaardig hun contact is en hoeveel oprechte bewondering Sabine heeft voor de groei van de ander.

Woorden uit het Hart

Uit de verhalen van deze vijf vrouwen spreekt vooral veel dankbaarheid. Sabine is voor hen iemand die helpt om de onbevangenheid terug te vinden die soms verloren is gegaan. Caterina spreekt over de “vreugde en dankbaarheid” die ze voelt sinds Sabine op haar pad kwam. Cobi koestert het gevoel van “veilig voelen en onbeoordeeld zijn”, terwijl Margareth de “onbevangenheid” prijst die ze in het atelier heeft hervonden.

Bij Atelier Landfort wordt creativiteit niet afgedwongen. Er wordt ruimte gemaakt om te onderzoeken, te proberen en jezelf te verrassen. Het is een plek waar je je kunt uitdrukken in kleur, textuur en nog veel meer, met Sabine als betrokken en aandachtige begeleider, iemand die niet alleen naar het werk kijkt, maar vooral naar de mens die het maakt.

Voor Sabine is dat de kern van haar werk als kunstenaar en docent. Ze wil mensen niet leren hoe ze het aller- allermooiste schilderij moeten maken. Ze wil ze leren beter te kijken met kennis van beeldaspecten en gevoel voor hun eigen verhaal. Ze stimuleert al haar deelnemers om altijd nieuwsgierig te blijven en hun eigen beeldtaal serieus te nemen.

En daarvoor is soms precies nodig wat de naam van haar ateliertraject al zegt: een beetje ruimte tussen wat je al ergens al voelt en wat je nog niet weet (of durft) ... Tussenruimte!

De allerlaatste editie & vooruitblik naar nieuwe trajecten

Belangrijke mededeling: De Tussenruimte wordt als traject beëindigd. Het komende seizoen wordt dit inspiratietraject voor de laatste keer gegeven! Wil je deze unieke ervaring nog één keer meemaken? Dit is je aller- allerlaatste kans om in te stappen.

Natuurlijk staan de ontwikkelingen in het atelier niet stil en komen er inspirerende nieuwe trajecten voor in de plaats:

- De Kernateliers: Voor verdieping en het werken vanuit jouw eigen artistieke kern.
- Nieuw in ontwikkeling: Er is op dit moment een mooie spin-off van het inspiratietraject in de maak!

Wil je er de laatste editie van het Inspiratietraject bij zijn, of ben je benieuwd naar De Kernateliers en nieuw cursusaanbod? Neem gerust contact op of bekijk het actuele aanbod op de website.

Interview en tekst: Liek Steevensz

Met grote dank aan: Caterina, Cobi, Gerda, Margareth en Myoki

 Website: www.atelierlandfort.nl

 E-mail: atelierlandfort@gmail.com